

**FAMILIEWANDELING
MET
DOE- en ZOEKTOCHT**

Naar het kasteel

van prinses Lydia

Praktische informatie

 Start 1 *Heilig Hartinstituut Heverlee, Naamsesteenweg 355,
3001 Leuven (gratis parkeerplaats)
Vertrek van 08.00 u tot 15.00 u*

OF

 Start 2 *Kasteel van Arenberg, Kardinaal Mercierlaan 94,
3001 Leuven (start het boekje vanaf blz 17)
Vertrek op zaterdag 20/10 van 12.00 u tot 15.00 u
Vertrek op zondag 21/10 van 08.00 u tot 15.00 u*

8 km (3 u)

BRASSERIE 500 - Gezellig tafelen in een groene omgeving
Naamsesteenweg 500, 3001 Heverlee

Volg de lus op de kaart in het

Nodig

balpen, speurneus, snelle benen

Ontmoet je speciale gids

Hallo!

Ik ben prinses Lydia Eleonora Charlotte van Arenberg.

Sorry voor die lange naam, maar vroeger ging dat zo: aan je voornaam werd de naam van je vader en je moeder, of van je meter en je peter toegevoegd en ook de plaats waar je vandaan kwam.

Zeg, hoe zou jij heten als je in mijn tijd leefde?

.....

Ik wil je het kasteel tonen waar ik als jong meisje woonde.
Ga je mee op zoek?

Eén, twee, drie... Start!

We vertrekken in het Heilig Hartinstituut. Mijn vader gaf geld aan de zusters om deze grote school te bouwen. Hij was een mecenas. Ik ging er zelf niet naar school. Kinderen van adel zoals wij kregen thuis les van een privéleraar. De speeltijden in het park van het kasteel waren best avontuurlijk.

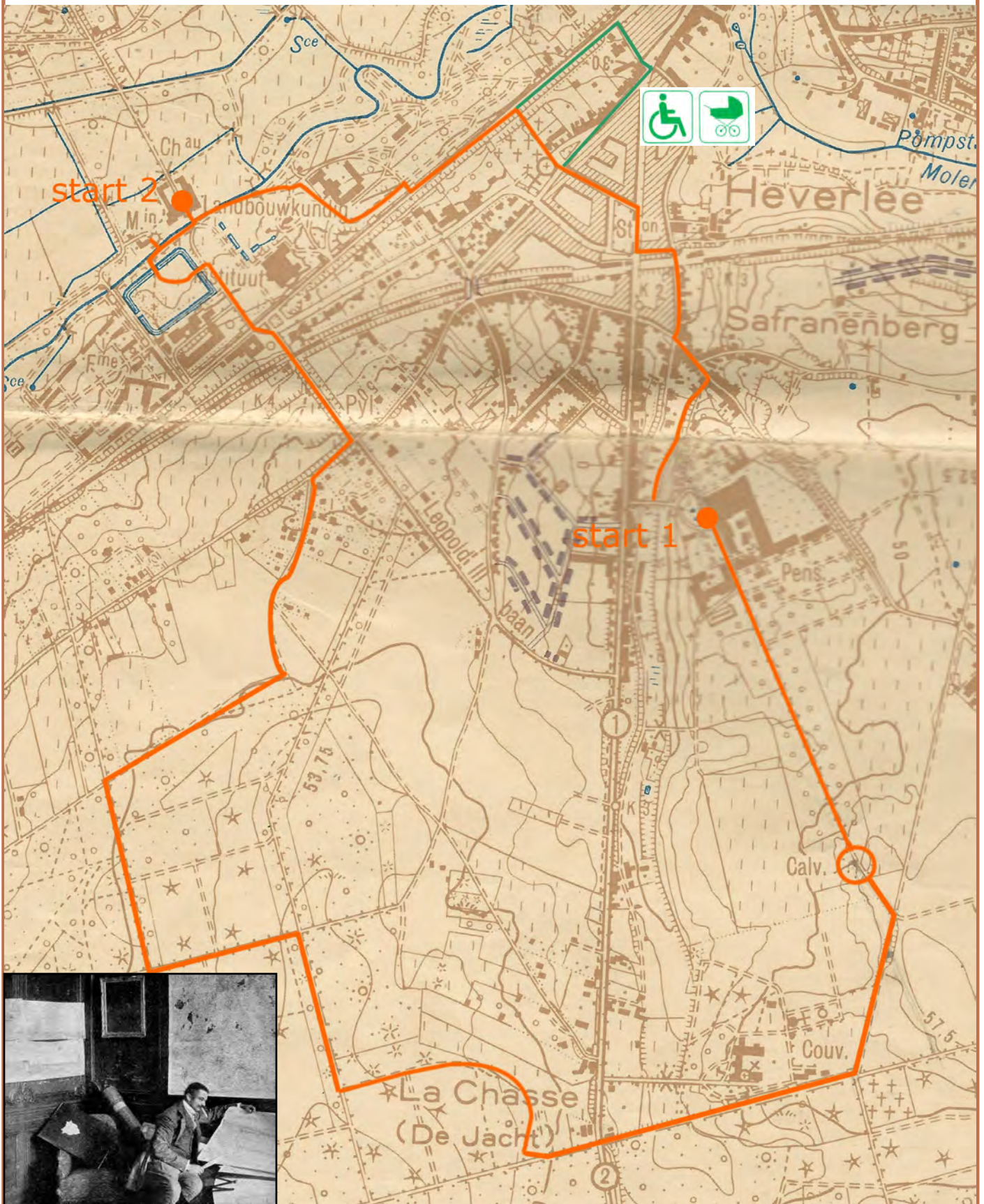
Zoals onze naam het zegt, kwam onze familie oorspronkelijk van Arenberg in Duitsland.

Na de oorlog hebben we het bos en het kasteel moeten afstaan omdat we van Duitsland kwamen dat toen de vijand van België was.

Tijdens onze tocht moesten we een heel eind door het bos. Dat was allemaal eigendom van onze familie. Dit bos is gigantisch groot, dus goed opletten dat we niet verdwalen. Met de oude kaart uit het archief van mijn vader komen we er zeker wel.

Met deze kaart van mijn vader kunnen we de weg terugvinden.

Het Heilig Hartinstituut

Goed begonnen is half gewonnen. We beginnen te stappen met dit gebouw aan onze linkerhand. We komen voorbij het grote kloostergebouw aan onze linkerkant en zien het internaat en de boerderij op onze rechterkant. We stappen recht af op een dreef met bomen.

Wist je dat in dit internaat vroeger meer dan 1000 meisjes verbleven?

Ook vandaag kan je hier naar school als interne.

Dan heb je een kamer waar je van maandag tot vrijdag blijft slapen.

Best wel gezellig!

Aan de boerderij was een school verbonden.

Je kon er leren om

k..... en

b.....

te maken

met koemelk.

*Deze dreef heet de Calvarie-
laan. Aan het einde van de
dreef is het kerkhof van de
zusters. Er staat een beeld
van Jezus aan zijn kruis.
Gaan we er naar toe?
Kan jij terugvinden hoe de
kunstenaar heet die het
maakte?*

L.....

V.....A.....

Ga rond het kerkhof en wandel verder op de grindweg in de richting van de Kerspelstraat. Op de hoek zie je onder de bomen verscholen een Mariakapelletje. Hier moeten we naar rechts naar het volgende kruispunt.

*Kapelletjes werden vroeger op de hoek van domeinen geplaatst om gevaren buiten te houden en het domein te beschermen. De zusters vroegen bescherming aan Maria tijdens de oorlog. De familie Arenberg had als 'leuze': **Christus is mijn beschermer. Wie is jullie beschermer?**.....*

Het oorlogskerkhof

Dit is een oorlogskerkhof met graven van gesneuvelde soldaten uit de Eerste en de Tweede Wereldoorlog. Ook in mijn familie waren vele mannen soldaat in het leger.

In het leger behoor je tot een bepaalde eenheid. Elke eenheid heeft een symbool. Dat kan je terugvinden op de graven. Kan jij een soldaat terugvinden van deze koninklijke eenheid?

*Tip: zoek in rij 1 D
Wat was zijn naam en hoe oud was hij toen hij stierf?.....*

Het Woudmeestershuís

We stappen nu naar rechts door een mooie dreef met kaarsrechte beukenbomen: de Bierbeekpleindreef. Hij werd aangelegd door mijn betovergrootvader in ...1756.

Herken je het huís op deze foto? Toen ik klein was, woonde hier Charles de woudmeester met zijn hond. De woudmeester was de baas van de boswachters. Charles moest streng zijn en controleren of de mensen niet gingen stropen of jagen in het woud. Het huís aan de overkant staat er al heel lang. Nu is het brasserie '500'. Het ziet er nog altijd uit zoals vroeger. Toen was het een jachthuis en werden hier de paarden van de postkoetsen gewisseld.

In de gevel van het woudmeestershuis zit een oude muurplaat met het wapenschild van mijn voorvader en zijn vrouw. Zoek de plaat!

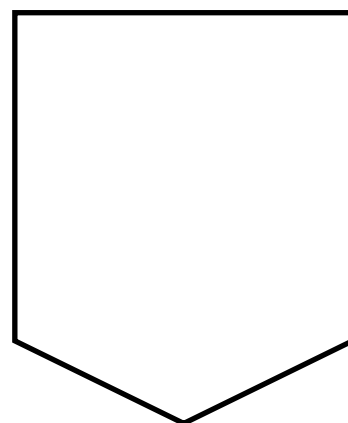

Vergelijk de plaat met het wapenschild van onze familie.

Wat herken je?

De Arenbergs waren moedige soldaten, sommigen stierven op het slagveld. De rode kleur verwijst naar het bloed van het gevecht en de gouden mispelbloemen zijn een hulde.

Een wapenschild vertelt dus iets meer over wat je familie belangrijk vindt en waar ze goed in is. Teken een wapenschild voor jouw familie.

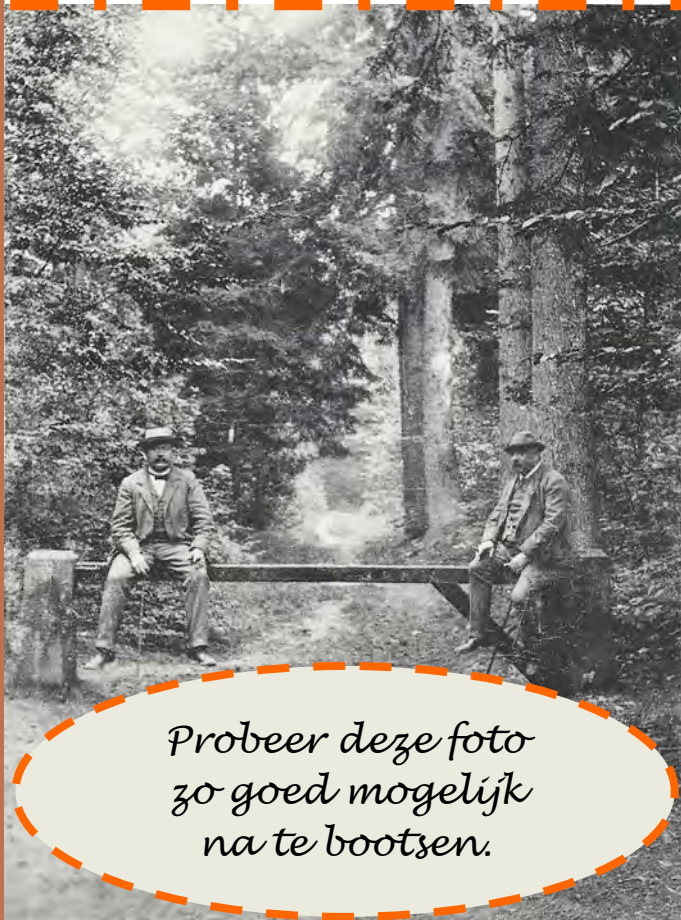

Steek de Naamsesteenweg over via de oversteekplaats op je linkerkant. Ga daar recht het bos in.

Naar de Prosperdreef

De dreef die we instappen is met een bareel afgesloten.
Die was er vroeger ook al. Is er een groot verschil
met de afsluiting die er vandaag staat?

Probeer deze foto
zo goed mogelijk
na te bootsen.

Neem de eerste afslag en
volg een kleiner bospad. Ga
op het volgende kruispunt
rechtdoor. Zo bereik je de
Prosperdreef.

De Prosperdreef is genoemd naar mijn overgrootvader
Prosper-Lodewijk van Arenberg (1785-1861).

Zijn grondgebied was het grootste dat de Arenbergs ooit
bezaten.

Er werd gezegd dat de hertog over zijn eigen grondgebied
tussen zijn kasteel in Heverlee en Duitsland kon reizen.

Nog meer dreven

Neem de volgende dreef naar links. Dit is de Den-
nendreef. Sla op de volgende dreef naar rechts af.
Dit is de Herendreef. Op de hoek staan banken zodat
je even kan uitrusten. Stap de Herendreef af tot je uit
het bos komt.

Met welke bomen legde
hertog Leopold-Filip
de Herendreef aan?

1. Lindebomen
2. Kastanjabomen
3. Beukenbomen

Vorm een denkbeeldige
koets: paarden, een koetsier
en de hertog en zijn vrouw.
Draaf door het bos en boots
het geluid van paarden-
hoeven na.

De Prinses Lydiëlaan

Ik kreeg ook een standbeeld. Het staat op de hoek van de Herendreef.

Daarop kan je lezen dat ik leefde van ..... tot.....

Ik huwde met een Italiaanse .....

F..... en werd daardoor ook prinses en later zelfs hertogin in Italië.

Neem hier de straat naar rechts. Dit is de Prinses Lydiëlaan. Ik was erg populair in Heverlee. Daarom werd deze straat toen ik nog jong was al naar mij genoemd.

Wist je dat onze familie alleen tijdens de zomer op het kasteel van Arenberg verbleef? Daarom werd ik niet in Heverlee geboren maar in .....

Gaan we nu op zoek naar het kasteel waar ik mijn gelukkige jeugd doorbracht?

De Hertog Engelbertlaan

Volg de Prinses Lydialaan tot je aan de Waversebaan komt. Steek de straat over op het zebra-pad en stap naar rechts voorbij het domein van de paters jezuiten. Ga op de hoek van de straat linksaf naar beneden. Je bent in de Hertog Engelbertlaan

Toen er nog geen koelkasten waren, kochten rijke families in de winter grote ijsblokken aan uit vijvers of plassen en bewaarden ze in een diepe ijskelder van wel 5 meter diep. Zoek in deze dreef de ingang van de oude ijskelder van de familie van Arenberg.

Deze dreef is wel degelijk genoemd naar mijn papa Engelbert Maria van Arenberg en niet naar mijn opa Engelbert August. Een beetje verwarrend geef ik toe.

Maar wat weet jij over je familiegeschiedenis?

Even testen!

1. Hoe heet de mama van je mama (je grootmoeder)?
2. Hoe heet de mama van je mama van je mama (je overgrootmoeder)?

De Oude Kantien

Het kasteel is nu vlakbij. Maar laat ons eerst even uitblazen in De Oude Kantien. Mijn familie maakte van deze oude hoeve een afspanning voor het personeel van hun gasten met een binnenplein en stallen voor de paarden. Zo ziet het hotel met café er nu nog altijd uit. Tijd voor de wedstrijdkaart of om op ontdekking te gaan bvb naar de arduinen voederbak op de binnenkoer.

De Blinde Hertog en Jan-Pieter Minckelers

Wat staan deze twee heren hier zo gezellig samen! Het is een professor van de universiteit die het steenkoolgas ontdekte, een nieuw gas dat ballonnen kon doen opstijgen en dat licht gaf.

De man rechts is de blinde hertog. Hij gaf prof. Minckelers geld om zijn onderzoek te doen.

Steek de straat over en loop het park in. Ga voorbij gebouwen en een dreef op je linkerkant en steek schuin het grasveld over in de richting van de watermolen. Je kan er naartoe via een grasbrug over de sloot.

Het Arenbergpark: de watermolen

Deze watermolen uit de 17e en de 18e eeuw werkt niet meer. Er zijn nog twee waterwielen bewaard met de schoepen die het water van onder opvingen. De molen werd gebruikt om ..... te malen. Waarom staat er 'Red de molen'?

Dit is een watermolen. Ken je nog andere soorten molens?

We zijn nu vlakbij het kasteel. Ben jij ook nieuwsgierig?

Het kasteel

START 2

Dit is dan ons kasteel. Het was niet altijd in handen van onze familie. In de middeleeuwen stond hier een burcht maar het kasteel dat je nu ziet werd gebouwd in de 16e eeuw. In het kasteel was een kapel, een theater, een ridderzaal,... kortom het was hier leuk om te wonen.

Vind jij aan de buitenkant van dit imposante gebouw de adelaar of arend uit ons wapenschild terug? Tip: een vogel zoek je hoog in de lucht.

Het Arenbergpark en kasteel

Welkom. Neem de loopbrug over de Dijle en wandel via de poort naar het binnenplein. Je kan rechts een deur binnen waar je nog een oude tegelkachel vindt. In de ruimte ertegenover zie je oude plafondschilderingen. Hier leefde de laatste bewoner van het kasteel. Nu wonen hier geen hertogen meer. Nu krijgen hier studenten les die architect willen worden.

De Dijle trad hier al enkele malen buiten haar oevers. Zoek in het poortgebouw naar een steen die daaraan herinnert. ....

Terug buiten zie je aan de overkant van het binnenplein enkele treden met een klein verhoog. Hier kwam de stalknecht naast staan met het paard voor de dames. Zo konden zij makkelijk hun plaats nemen op het paard.

De Sint-Lambertuskapel

*Loop verder op de hoofdweg voorbij het kasteel.
Sla de eerste verharde weg rechts af. Nu kom je
in de buurt van de verscholen Sint-Lambertuskapel.*

*Wie heeft de beste klimmers-
benen en loopt het bergje op
tot aan de kapel?*

De Kardinaal Mercierlaan

Laat de kapel rechts liggen en sla het paadje rechts in. Loop verder door het park tot je rechts een doorgang vindt naar de Kardinaal Mercierlaan. Steek de straat over en stap aan de overkant verder naar links. Via een steile trap aan je rechterkant ter hoogte van huisnummer 89 kan je naar omhoog tot bij de kerk.

De hertog liet deze dreef verbreden, kasseien leggen en afboorden met olmen. Het werd de favoriete zondagse wandeldreef van de Leuvenaars, kortweg Den Dreef.

In 1922 werden de olmen wegens ziekte omgehakt. Welke bomen staan er nu?

.....

De Sint-Lambertuskerk

Een gedenksteen uit 1877 herinnert ons eraan dat de hertog de bouw van de kerk leidde en betaalde.

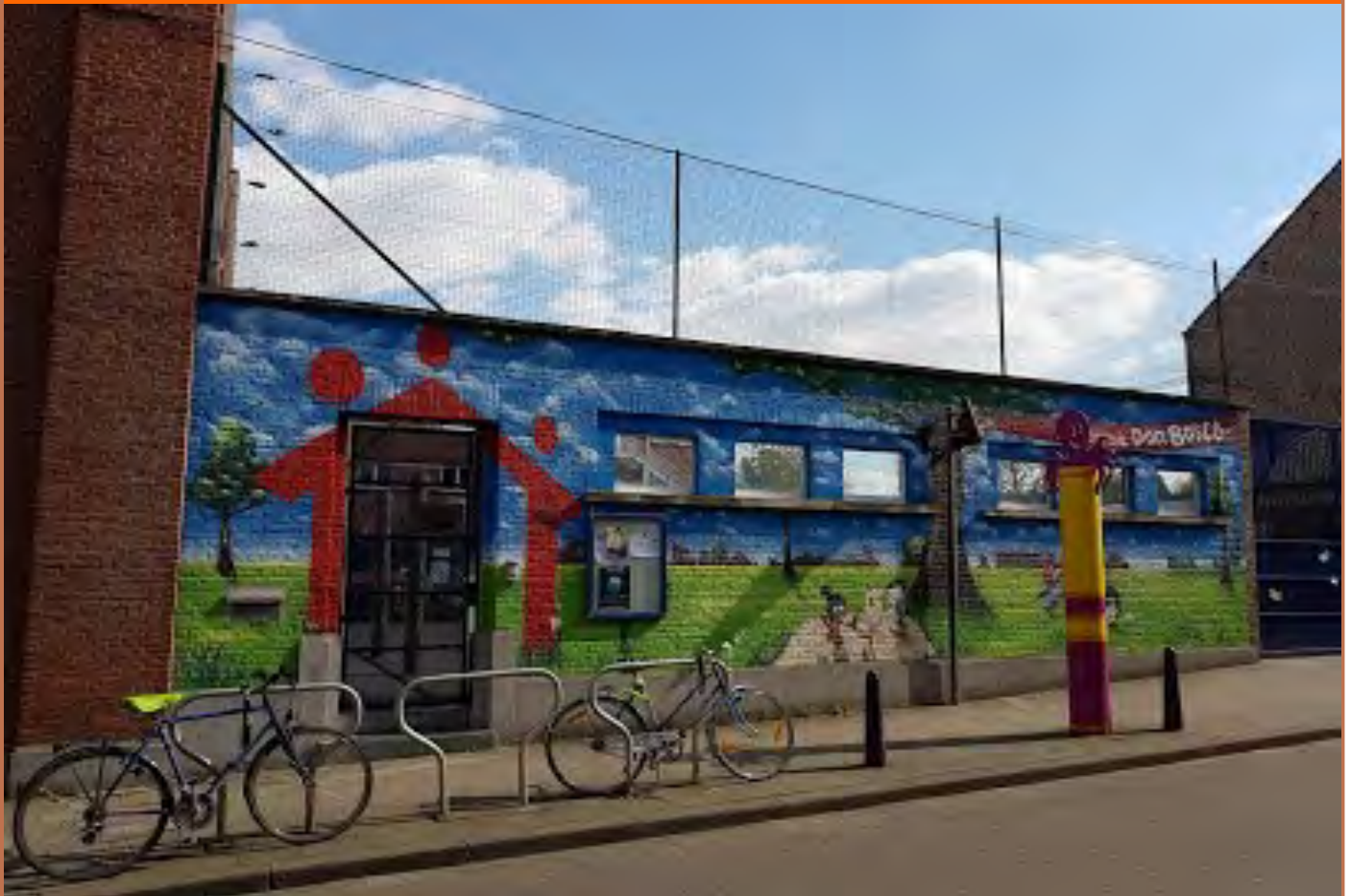

Nu staan er twee beelden: één op het plein en één bij de kerk.

Steek de Waversebaan over en ga via de Prins de Lignestraat naar beneden. Op de hoek zie je de ingang van de Sint-Lambertusschool.

De Sint-Lambertusschool

Bij het oversteken van de Waversebaan zie je rechts een kleurrijk geschilderde muur. Daarachter is de speelplaats van de Sint-Lambertusschool. Vroeger was er hier een aparte jongensschool en meisjesschool. Mijn oma steunde de oprichting van de beide scholen voor volkskinderen.

?

Wist je dat...

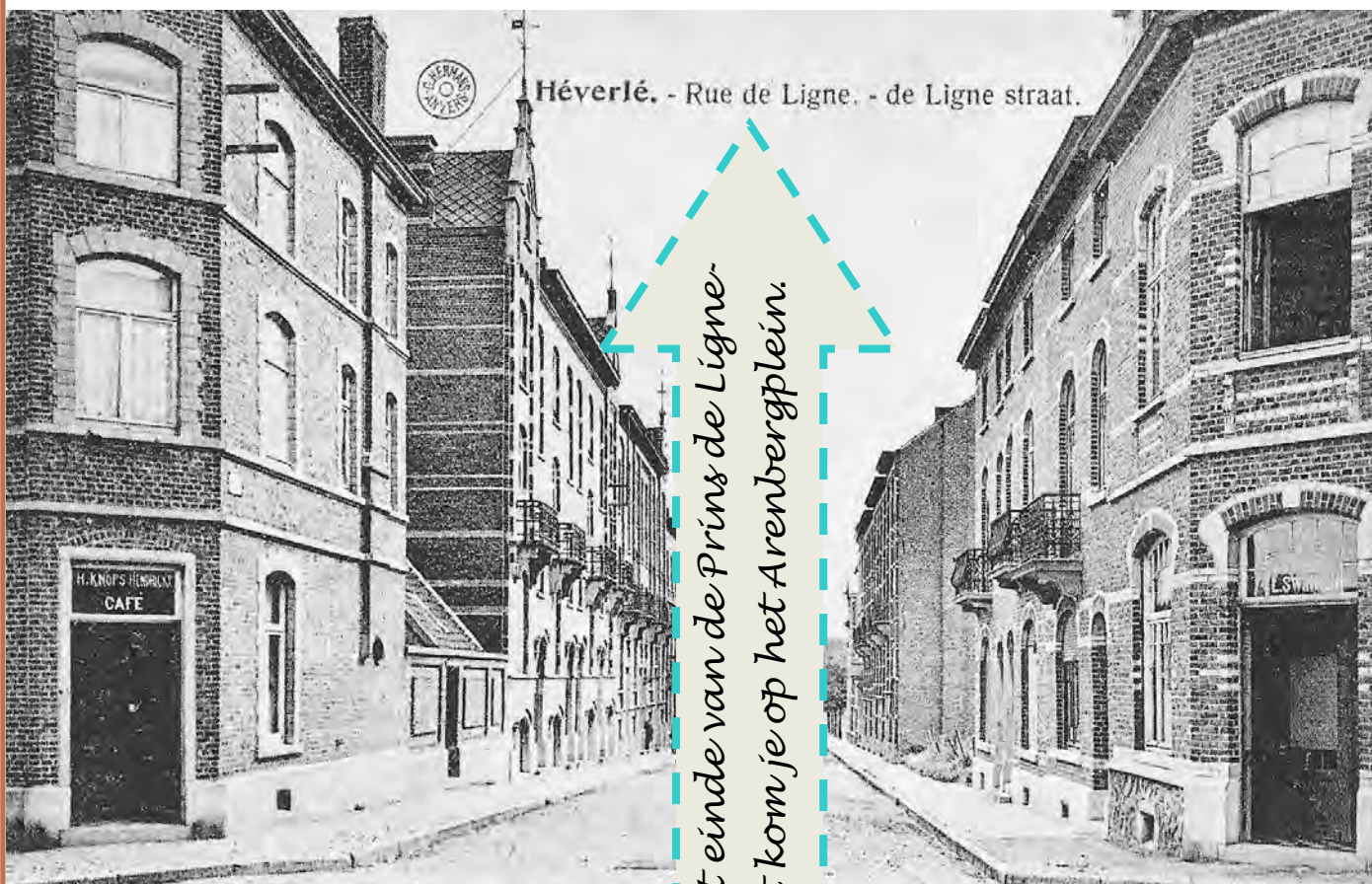
Mijn opa heel jong gestorven is; Mijn papa werd al hertog toen hij 3 jaar oud was. Mijn oma heeft hem gelukkig goed geholpen.

De Prins de Lignestraat

De prins de Ligne was Karel van Arenberg (1515-1616). Hij erfde de naam 'Arenberg' van zijn moeder. Je krijgt meestal je familienaam van je vader. Bij Karel gebeurde dit niet omdat zijn moeder wilde dat de naam Arenberg werd doorgegeven. Anders zou de achternaam uitsterven.

Op het einde van de Prins de Lignestraat kom je op het Arenbergplein.

Het Lodewijk-Engelbert van Arenbergplein

Op dit plein hield hertog Engelbert-Maria een groot ballonfeest, 125 jaar na het opstijgen van de eerste ballon. Hij nam zelf plaats in de ballon met de naam Belgique.

Loop schuin over het plein tot bij de spoorwegovergang en steek daar de Naamsesteenweg over. Volg het kleine straatje naast het fietspad naar beneden. Ga in de Groenstraat naar rechts onder de spoorweg. Steek bij het eerste kruispunt de Hertogstraat over en ga verder naar links.

De Hertogstraat

Hertog Engelbert-August reed geregeld rond in een deel van zijn bossen met zijn koets, getrokken door vier paarden. Hij volgde steeds dezelfde wegen waardoor de bewoners dit parcours de 'wandeling van de hertog' noemden.

Daarom werd deze weg later de Hertogstraat.

Wist je dat...

De Arenbergs meer dan 10 verschillende soorten koetsen met de meest gekke namen hadden? Console, jan plezier, berline, cabriolet, tilbury, drouskis, brik, faëton, gondolé, coupé, kales,....

Ken jij 10 verschillende merken van auto's?

Sla verder in de straat rechts af naar de Parkbosstraat. Verderop gaat de straat over in een aarden weggetje. Volg dat verder tot je weer bij de ingang van het Heilig Hartinstituut bent.

Zo. Onze reis door de tijd zit erop.
Vond je het leuk?
Ik in elk geval wel! Nu even rusten.
Veel liefs,
Lydia van Arenberg

Met dank aan

Wandelclub WSP Heverlee-Leuven

Brasserie 500

KU[N]ST Leuven vzw

KU[N]ST LEUVEN

Cultureel Erfgoed
Annuntiaten Heverlee

www.cultureelerfgoedannuntiaten.be

Foto's: Cultureel erfgoed annuntiaten Heverle, Danny Brison, Stadsarchief Leuven, Arenbergarchief Edingen